

Odnowa Apostolstwa Modlitwy

Historia Apostolstwa Modlitwy

170 lat: 1844 - 2014

Dokument 2

Rzym, marzec 2014

1. Wstęp

W czasie ogólnoświatowego procesu odnowy Apostolstwa Modlitwy (AM) bardzo ważną było podjęcie refleksji nad jego korzeniami historycznymi. Jako że kładliśmy nacisk na odnowę AM, co zakłada wprowadzanie czegoś radykalnie nowego, a nie jedynie przerabianie tworu już istniejącego, należało jeszcze raz przyrzeć się naszej historii, poczuciu nowości i entuzjazmowi, które znajdowały się u samych początków. Odnowa AM była wyzwaniem do proponowania czegoś nowego, jednocześnie zachowując ostrożność, aby nie utracić wyróżniającej nas tożsamości. Staraliśmy się postępować w *twórczej wierności* początkom, nie porzucając naszej historii.

Byliśmy przekonani, że duchowy dynamizm dany nam w roku narodzenia AM (1844), był darem Ducha dla całego Kościoła, a tego nie chcieliśmy utracić. Nadal wierzymy, że ten sam Duch oświeca nas dzisiaj poprzez AM, otwierając nowe drogi, dzięki którym możemy odpowiadać na duchowe potrzeby współczesnych nam ludzi.

Chcieliśmy także postępować w duchu rozeznania i wolności wewnętrznej, jako że są to ważne warunki do odnajdywania woli Boga. Zachowując dystans wobec niektórych form i praktyk, jakie AM przyjęło na przestrzeni swojej historii, możemy dzisiaj odtworzyć treść początkowych inspiracji i przedstawić je na nowy sposób.

Przyjrzenie się naszej historii jest sposobem przyjęcia w pełnej wdzięczności tego, co było niezbędne dla AM oraz znalezienia punktu wyjścia dla jego zreorganizowania dzisiaj. W naszym wysiłku odnawiania AM poszukiwaliśmy duchowych sił napędowych, które wydawały nam się najważniejsze w charyzmacie założycielskim i które pozostają aktualne także i dzisiaj. Uznaliśmy, że są to *dyspozycyjność apostołska, współpraca w misji Jezusa, życie w osobistej i afektywnej relacji z Nim, relacji symbolizowanej przez Jego Serce, służba Kościołowi w ogólnoświatowej sieci modlitwy, a także służba sprawiedliwości*. Odnajdziemy to wszystko w reinterpretacji historii AM.

2. Krótka nota historyczna

AM powstało w 1844 roku, w domu formacji jezuitów w Vals, na południu Francji. Ojciec Francis Xavier Gautrelet SJ, kierownik duchowy młodych jezuitów, zaproponował im sposób na bycie apostołami i misjonarzami w życiu codziennym, poprzez jednoczenie z Chrystusem wszystkiego, co czynili w ciągu dnia.

Potrzeba ta powstała w bardzo specyficznej sytuacji: do domu zakonnego przyjeżdżali Ojcowie, którzy pracowali w dalekich krajach, zwłaszcza w Madurai w południowych Indiach. Wracali oni do swojego kraju i odwiedzali swoje dawne seminarium. Spontanicznie i z entuzjazmem opowiadali młodym jezuitom o swojej pracy i doświadczeniach, o ludziach i wydarzeniach. Te historie pełne apostołowskiej gorliwości inspirowały studentów w Vals, ale jednocześnie smuciły ich i frustrowały, ponieważ uświadamiały im jak długo jeszcze muszą czekać, zanim otrzymają święcenia i zostaną wysłani na misje. Studia ciągnęły się bez końca, egzaminy były ciężkie, czas spędzany we wspólnocie bezużyteczny, modlitwy rutynowe, a małe zadania apostołowskie wydawały się nie mieć znaczenia. Aby się pocieszyć, spędzali godziny w bibliotekach, czytając książki o Indiach, a w konsekwencji zaniedbywali studia. Ojciec Gautrelet podpowiedział im zatem rozwiązanie pomagające znaleźć nowy sens wśród frustracji, której doświadczali.

W czasie Eucharystii trzeciego grudnia 1844 roku, we wspomnienie świętego Franciszka Ksawerego, ojciec Gautrelet wyjaśnił, że święty oddał swoje życie naśladowaniu Chrystusa oraz że wspominanie go tego dnia zakłada, że należy czynić podobnie i dzisiaj. Ksawery dotarł do wybrzeży Chin, przeszedł przez wiele udręk, prowadzony przez pełną pasji miłość do Chrystusa. Dzisiaj, w nowym kontekście, zadaniem studentów było kontynuowanie tej samej misji, ale tutaj, w domu formacji w Vals, a nie na Dalekim Wschodzie. To ten sam wybór, to samo wezwanie od Jezusa, ta sama miłość, ta sama misja, ale w innych czasach i w innej formie. Zaprosił wszystkich – studentów i profesorów, aby stali się misjonarzami tu i teraz, poprzez proste ofiarowanie Bogu wszystkiego tego, co robili, pragnąc być dyspozycyjnymi dla Jezusa także w codziennych obowiązkach. Młodzi zaś mieli przede wszystkim dobrze wypełniać swoje studenckie obowiązki.

Sugerując im praktykę, którą nazywał „apostolstwem modlitwy” ojciec Gautrelet pomógł im zrozumieć, że ważniejsze od tego, co robili, była miłość i oddanie z którym to robili. To co się liczyło, to nie robienie wiele, ale kochanie. Powiedział im, że powinni ofiarowywać swoje

codzienne zadania Bogu z miłością, jednoczyć je z Chrystusem który nadal oddawał swoje życie dla odkupienia ludzkości. Pomógł im zrozumieć, że ich życia były tak samo wartościowe i przydatne dla misji Kościoła jak życia większości poświęcających się swej pracy misjonarzy, jeśli przeżywali je z taką samą miłością. Ich życie były tak samo apostołskie jak życie najbardziej zaangażowanego misjonarza, jeśli przeżywali każdą drobną rzecz w jedności z Sercem Jezusa. Ważne było wewnętrzne nastawienie, pragnienie odnowienia własnej miłości do Jezusa, a także odnawianie każdego dnia własnej dyspozycyjności i poświęcenia. To miłość Serca Jezusowego ich wybrała, a zatem powinni odpowiadać na nią będąc gotowymi do wypełniania tego o co ich teraz prosił, odpowiadania z hojnością na ten wielki dar, który otrzymali.

Konkretną praktyką, którą ojciec Gautrelet zasugerował im aby podtrzymywać tego ducha była modlitwa ofiarowania odmawiana każdego poranka. Za jej pomocą deklarowali swoje nastawienie na to, że cały dzień będzie należał do Pana. Zapraszał ich aby skupić się na tym, żeby każdego dnia *stawiali swoje życie wobec boskiej woli, oddając wszystkie nieuporządkowane przywiązania, dla zbawienia ich dusz*, tak jak nauczyli się tego w Ćwiczenia Duchowych świętego Ignacego (por. ĆD 1). To, co zostało nazwane *apostolstwem modlitwy*, pokazało im sposób, który pomógłby im uczynić każdy dzień poszukiwaniem i *znajdowaniem Boga we wszystkim*, nawet w sprawach najprostszych i najbardziej prozaicznych, *aby kochać i służyć we wszystkim*. (ĆD 233)

W skrócie, AM proponowało im wymagający i ekscytujący sposób życia w stałej apostołskiej dyspozycyjności wobec miłości Boga. Każdego dnia mieli odnawiać „tak”, które wypowiedzieli Panu w Ćwiczenia Duchowych, prosząc od nowa o łaskę odpowiadania z pełną hojnością na wezwanie Wiecznego Króla.

To dało młodym jezuitom nowy entuzjazm w ich codziennych zadaniach, które wcześniej ich zniechęcały. Zrozumieli, że w codziennych wysiłkach i działaniach mogli wyrażać swoją osobistą miłość do Jezusa, przez nie również odpowiadali na misję, do której On ich wzywał i czuli się dla Niego gotowi do wszelkich poświęceń. Naprawdę chcieli być dobrymi misjonarzami dla swojego Pana, teraz i w przyszłości.

Codziennie ćwiczenie modlitwy ofiarowania pomagało także zrozumieć jedność tej praktyki z jezusowym ofiarowaniem się Ojcu, które uobecniali każdego poranka w czasie Eucharystii. Mogli zrozumieć, że ofiarowanie ich serc było w pewien sposób ofiarą eucharystyczną, tak jak

było nią całe życie Jezusa i jaką pozostało w tajemniczy sposób do dzisiaj. Jezus ukochał ich *do końca*, dając swoje życie za nich, a to stawało się rzeczywistością na nowo w każdej Eucharystii. Chcieli, aby ich serca były jak Serce Jezusa i to było najważniejszą treścią tego, o co prosili: aby mieć eucharystyczne serca jak Serce Jezusa, co oznacza serca i życia ofiarowane Bogu i poświęcone innym. Ich serca były zjednoczone z tą tajemniczą i głęboką rzeczywistością, wspierane przez prostą modlitwę ofiarowania, którą odmawiali każdego poranka.

Zrozumieli, że życie w ten sposób, ofiarując Bogu każdy dzień, było prawdziwym apostołatem. Marzyli o byciu misjonarzami i oddaniu własnego życia Chrystusowi, natomiast teraz stało się jasne, że nie musieli czekać do końca formacji, do święceń i bycia wysłanym do dalekich krajów, aby już zacząć być apostołami i współpracownikami w misji Chrystusa. Mogli radykalnie poświęcić się Jezusowi tu i teraz, poprzez wierność prostym obowiązkom każdego dnia, zwłaszcza zaś studiom. To był ich apostołat: to, co mieli do zrobienia w tym momencie jako studenci przygotowujący się do święceń, apostołat cichy i pokorny, ukryty, a jednak ważny i skuteczny, ponieważ w Chrystusie jednoczyli się duchowo z całą misją Kościoła, współpracując w swoim codziennym poświęceniu i poddaniu się we wspieraniu pracy misjonarzy rozproszonych po całym świecie.

Młodzi jezuici połączyli poranne ofiarowanie i wieczorny rachunek sumienia. Pod koniec dnia modlitwa rachunku pozwalała im zobaczyć i podziękować za to, co Bóg uczynił w życiu, które ofiarowali mu w modlitwie porannej. Te dwa momenty: modlitwy porannej i wieczornej sprawiały, że byli oni bardziej otwarci na działanie Boga podczas dnia, a także bardziej świadomie poddawali się Jego prowadzeniu.

Te praktyki rozpowszechniły się wśród chrześcijan żyjących w okolicy Vals, zwłaszcza wśród ludzi ze wsi, których młodzi jezuici odwiedzali w weekendy. Oni także byli zapraszani do współpracy w misji Chrystusa, żyjąc w wierności Ewangelii i ofiarowując pracę, cierpienia i modlitwę za Kościół. Oni także mogli być apostołami. W ciągu kilku lat ta nowa propozycja rozpowszechniła się po całym kraju i dalej, ostatecznie zyskując miliony sympatyków. Grupy apostołstwa modlitwy były formowane w parafiach, instytucjach katolickich, w diecezjach były tworzone dobrze zorganizowane struktury z dyrektorami stojącymi na czele nowego stowarzyszenia. Biskupi wzięli na siebie odpowiedzialność za podtrzymywanie żywotności ruchu. W wielu miejscach AM stworzyło widoczną formę ruchu kościelnego. Tym niemniej zawsze istniała możliwość bycia częścią AM bez potrzeby przynależenia do konkretnych grup,

jako że wszyscy chrześcijanie byli zaproszeni do życia duchem ruchu i podejmowania jego prostych praktyk. Takie dwie formy życia AM istniały od samych początków. Kanonicznie zostało ono uznane jako pobożnościowe stowarzyszenie wiernych.

Praktyka AM dawała nowe znaczenie wysiłkom i rutynie każdego dnia. Życie codzienne mogło być ofiarowywane Bogu i włączane we współpracę z Chrystusem w misji Kościoła.

Innymi słowy dawało ono środki do przeżywania własnego chrztu w prostocie codziennego życia i do uczestnictwa w kapłaństwie całego Kościoła, na długo przed tym jak powołanie apostołskie wynikające z chrztu czy powszechne kapłaństwo wszystkich wiernych były szerzej wspomniane.

W okresie 1890 – 1896 Papież szczególnie interesował się tą ogromną rzeszą katolików, którzy w modlitwie ofiarowywali swoje życie, aby dawać duchowe wsparcie misji Kościoła. Uznał AM za dzieło papieskie i powierzył opiece Towarzystwa Jezusowego w osobie ojca Generała. Co więcej, od tego czasu przydzielał AM comiesięczne intencje modlitwy, która wyrażała jego troski i w której prosił wszystkich katolików o modlitwę. W 1928 roku została dodana druga intencja. AM co miesiąc otrzymywało dwie intencje modlitwy od Papieża i było odpowiedzialne za rozpowszechnienie ich w katolickim świecie. Były one nazywane intencją ogólną i intencją misyjną.

Modlitwa w intencjach obejmujących sprawy globalne społeczeństwa i Kościoła, a zwłaszcza ta za kraje misyjne, rozszerzała horyzonty wszystkich wierzących i wzmacniała ich poczucie przynależności do Kościoła. Pozwalała im czuć się apostołami wybranymi przez Jezusa do współpracy. Czuli, że ich proste życie stało się użyteczne w podtrzymywaniu misji Kościoła.

Sposób, w jaki Papież proponował intencje modlitwy zmieniał się z roku na rok aż do dzisiaj, kiedy to możemy dostrzec, że znaczna część intencji wyraża troskę Kościoła powszechnego o pokój i sprawiedliwość w świecie. Modlitwy w tych intencjach stawiają nowe wyzwania, pokazują wielkie potrzeby ludzkości, zaś chrześcijanie są zapraszani, aby w imię tych potrzeb ofiarować swoje życie i służbę.

3. Trafność pierwotnych założeń AM dzisiaj:

W świetle tego, co zostało powiedziane, z pierwotnych inspiracji AM pragniemy zachować następujące:

- AM ponad wszystko pomaga skonkretyzować, rozwinąć i podtrzymywać codzienne **nastawienie gotowości apostołskiej** poprzez ofiarowanie własnego życia.
- AM jest propozycją, która pomaga **zjednoczyć codzienne życie** każdego człowieka z misją Bożą, w czujności na natchnienia Ducha Świętego. Uznaje, że serce każdego chrześcijanina jest żyzną glebą, która może przyjąć powołanie i zaangażowanie w misję Zmartwychwstałego Chrystusa.
- Praktyki duchowe prowadzą do **kultywowania osobistej relacji z Jezusem poprzez modlitwę**, w której uświadamiamy sobie nasze obdarowanie przez Boga i wyrażamy nasze pragnienie odpowiadania na nie z hojnością.
- Praktyki te, dzięki ich prostocie, są **dostępne dla każdego**, niezależnie od kultury, poziomu socjalnego, ekonomicznego czy też głębokości lub jasności doświadczenia religijnego.
- AM kształtuje życie według dynamiki eucharystycznej, a innymi słowy: wyraża **Eucharystię, Kościół i misję** w spójny i nierozdzielny sposób, jako że są one zjednoczone w **Sercu Jezusa**. Uczy nas czynienia z naszego życia Eucharystii, służby w Kościele, rozumienia życia w kluczu misji.
- AM powstało w głębokiej jedności z misją Kościoła oraz w kontemplacji problemów świata, które to określały intencje Kościoła i Papieża. Modlitwa w tych intencjach nie jest jedynie sprawą prywatną – łączy nas w komunii z wieloma innymi ludźmi na całym świecie i stawia wyzwania naszemu sposobowi życia, zapraszając nas do dostosowywania się lepiej do Ewangelii i do pracy na rzecz sprawiedliwości Królestwa. Modlitwa zobowiązuje nas do życia spójnego z tym, o co się modlimy.

4. Podsumowanie

Wśród napięć istniejących w dzisiejszym złożonym i pełnym duchowego zniechęcenia świecie, intuicja ojca Gautrelet może nam pomóc lepiej radzić sobie z wymaganiami życia codziennego, nadając im nowe znaczenie - znaczenie apostołskie, zjednoczone z Jezusem. Przypomina nam ona, że wielkie chwile i wielkie osiągnięcia rozwijają się w powolnym dojrzewaniu codziennego życia. Uczymy się żyć, zadowolając się prostotą. Nasze ciche modlitwy dadzą owoc apostołski w miarę jak będą jednoczyć nas z Jezusem, w którym pokładamy nadzieję dla nowego świata – świata, w którym się modlimy i w którym pracujemy.

Chcemy odnowić AM, aby być bardziej dyspozycyjnymi w misji Jezusa. Chcemy każdemu mężczyźnie i kobiecie naszych czasów dawać dzisiaj, w odnowionym i niosącym nowe znaczenia języku, sposób na **gotowość apostołską do współpracy w misji Zmartwychwstałego Chrystusa, w której to każdy odkrywa zaproszenie do życia z Nim w bliskiej i osobistej relacji, przyjmując miłość Jego Serca i odpowiadając na Jego wezwanie.** Odnowione AM ma nadzieję na to, że będzie pomagało każdemu chrześcijaninowi, tak jak to czyniło przez minione 170 lat, w przeżywaniu głębokiej radości bycia apostołem Jezusa Chrystusa, zaangażowanym wraz z Nim w służbę światu.

Międzynarodowe Biuro Apostolstwa Modlitwy
Rzym, Włochy - apora@sjcuria.org www.apmej.net